06.03.25р. 24гр. укр. літ.

Доброго дня! Тема уроку. Ліна Костенко. Творчий шлях. «Страшні слова, коли вони мовчать», «Хай буде легко. Дотиком пера…» - ліричні роздуми про значення слова в житті людини, суть мистецтва, його роль у суспільстві

Увага! Виконані завдання надсилати за електронною адресою: moshev2020@icloud.com

ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

1. ***Перегляньте.*** **Життєвий і творчий шлях Ліни Костенко**
https://www.youtube.com/watch?v=UcPq3UV_vSk

Ліна Костенко – поет-шістдесятник, «цитадель духу» української літератури. Народилася 19 березня 1930р. в м. Ржищеві під Києвом в учительській родині Батька переслідували КДБ та перед війною кинули в табір. У 1936р. родина перебралася до Києва.

Ще школяркою почала відвідувати літературну студію при журналі «Дніпро». У 1946р. були опубліковані її перші вірші.

З 1952р. стає студенткою Московського літературного інституту. Незабаром виходять перші збірки. Стала однією з найактивніших учасниць шістдесятників. Упродовж 16 років її твори були заборонені цензурою. Лише з 1977р. почалася «відлига» у ставленні влади до Ліни Костенко та її творчості. Знову почала друкуватися.

Отримала Державну премію України ім. Шевченка, премію фундації Антоновичів, премія Франчески Петрарки та медаль Святого Володимира. Стала лауреатом Міжнародної літературно-мистецької премії ім. Теліги, професором Києво-Могилянська академії.

У 90-х роках перестала брати участь у громадському житті, відмовилася від звання Героя України. Лише в період «помаранчевої революції» у 2004р. на деякий час повернулась до громадського життя.

Творчий доробок

- Збірка «Проміння землі» (1957р.);

- збірка «Вітрила» (1958р.);

- збірка «Мандрівка серця» (1961р.);

- збірка «Зоряний інтеграл»;

- збірка «Княжа гора»;

- збірка «Над вічними берегами вічної ріки» (1977р.);

- роман «Маруся Чурай»;

- збірка «Неповторність» (1980р.);

- збірка «Сад нетанучих скульптур» (1987р.);

- збірка «Вибране» (1989р.);

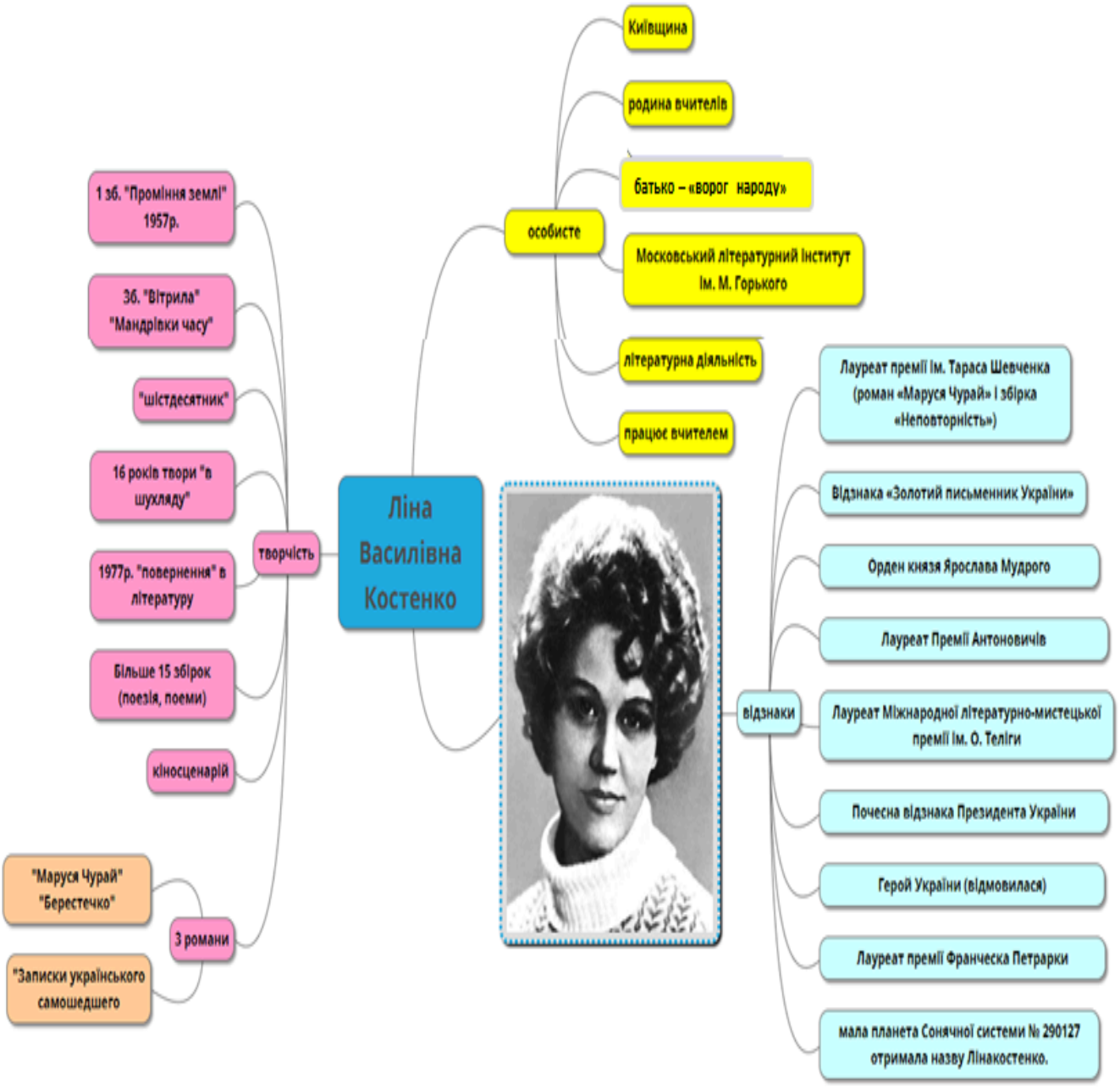
- роман «Записка українського самашедшого» (2011р.) та інші.

Ментальна карта «Найважливіше про Ліну Костенко»

Ознайомтесь із найважливішими подіями життя відомої української поетеси Ліни Василівни Костенко, розглянувши ментальну карту.

Карту можна переглянути на платформі «Mindmup». Режим доступу: https://app.mindmup.com/map/_free/2020/04/2d4553d074cc11ea8c15738c9896ea6c

Перегляньте відео «Письменниця, що мріяла стати льотчицею: п’ять цікавих фактів про Ліну Костенко» і доповніть ментальну карту розділом «Цікавинки».
Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=E2SldjBE02k
(відеофрагмент телепередачі «Сніданок з1+1»)

Перегляньте відео «Страшні слова, коли вони мовчать».
Режим доступу:https://www.youtube.com/watch?v=Z4659PjqT0Q
(автор Типовий Поет)

Паспорт твору «Страшні слова, коли вони мовчать»

Автор	*Ліна Костенко*
Назва твору	*«Страшні слова, коли вони мовчать»*
Рік написання	*1977р.*
Літературний рід	*лірика*

Жанр	*ліричний вірш*
Вид лірики	*філософська*
Мотив	*значення слова в житті людини, сутність поезії*
Ідея	*показати силу слова*
Літературна напрям, течія	*модернізм, неоромантизм*
Віршовий розмір	*п'ятистопний ямб із пірихієм*
Історія написання	*філософські питання про сутність поезії, про місію митця для Ліни Костенко (особливо для неї, яка пішла у «внутрішню еміграцію» на знак протесту проти відновлення тоталітаризму в СРСР і понад 16 років змушена була писати «в шухляду»), як і для всіх «шістдесятників», були особливо актуальними, що вилилося в низку творів, де ця проблематика стає осердям уваги*
Додаткові відомості	*Вірш суголосний з творами «Contra spem spero!» Лесі Українки та «Стилет чи стилос?» Є. Маланюка*
Висновок	*«Поезія – це завжди неповторність»*
Художні засоби	
Епітети	*«страшні слова», «безсмертний дотик»*
Метафори	*«слова мовчать, причаїлись», «хтось ними (словами) плакав, мучився, болів»*
Анафора	*у першій строфі другий і третій рядки починаються словом «коли»*
Антитеза	«краса й потворність», «асфальти й спориші»
Оксиморон	*«слова мовчать»*

ПРАКТИЧНИЙ БЛОК

1. Прослухайте композицію на слова Ліни Костенко «Хай буде легко. Дотиком пера…»

Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=yoqrlWABnOI

(Ліна Костенко - Хай буде легко (муз., виконання SofiFraser) #Ліна Костенко #українська пісня)

2. Заповніть паспорт твору «Хай буде легко. Дотиком пера…», знайшовши додаткову інформацію за покликанням:https://dovidka.biz.ua/hay-bude-legko-dotikom-pera-analiz/

Автор	
Назва твору	
Рік написання	
Літературний рід	
Жанр	
Вид лірики	

Мотив	

Ідея	
Літературна напрям, течія	
Віршовий розмір	
Історія написання	
Додаткові відомості	

3. Створіть кольоровий настрій поезії.

(Автор Панченко Тетяна) (Автор Сітало Олена)

Виділіть кольорами наявні в тексті
художні засоби:

червоним – епітети, блакитним – метафори; жовтим – анафори. Зеленним кольором підкресліть речення з інверсією.

Хай буде легко. Дотиком пера.

Хай буде вічно. Спомином пресвітлим.

Цей білий світ — березова кора,

по чорних днях побілена десь звідтам.

Сьогодні сніг і ти вже поривавсь.

Сьогодні осінь похлинулась димом.

Хай буде гірко. Спогадом про Вас.

Хай буде світло, спогадом предивним.

Хай не розбудить смутку телефон.

Нехай печаль не зрушиться листами.

Хай буде легко. Це був тільки сон,

що ледь торкнувся пам'яті вустами.

Перевірте правильність виконання завдання за покликанням:https://drive.google.com/open?id=1FTzMhl8rGA1GLzcQ1Akig5IZO3FITJUK

4. Складіть хмару тег до постаті Ліни Костенко.

Скористайтеся інтернет-сервісом: «WordArt».

Зразок. Хмари тег. Ліна Костенко.

БЛОК КОНТРОЛЮ

1. Питання для самоконтролю.

- До покоління яких письменників належить Л. Костенко?
- До яких літературних жанрів зверталася у своїй творчості поетеса?
- Чому Ліна Костенко упродовж 16 років не мала змоги друкувати свої твори?
- Про що, на вашу думку, свідчать численні відзнаки Ліни Костенко?
- До якого виду лірики належить вірш «Хай буде легко. Дотиком пера…»?
- Які художні засоби є в поданому уривку:

  Все повторялось: і краса, й потворність.

  Усе було: асфальти й спориші.

  Поезія - це завжди неповторність,
  якийсь безсмертний дотик до душі.

2. Виконайте тестування «ТворчістьЛіни Костенко».
Режим доступу: https://naurok.com.ua/test/tvorchist-lini-kostenko-27436.html
(автор Гусак Н. С.)

Домашнє завдання

Опрацювати теоретичний матеріал підручника